

Kunnskapsløftet 2020 / 2020S

Reidunn Aarre Matthiessen

Mary Ann Ronæs

Kunnskapsløftet 2020 / 2020S

- Status
- Kompetanse og dybdelæring
- Sammenheng i læreplanverket
- Forventninger til arbeidet med læreplanverket
- Støtte til innføring

Status

LK2020/2020S

Fagfornyelsen for **læreplaner** i grunnskolen og gjennomgående fag

Vår 2019

Høring

Sommer 2019

Oppsummering

18.november 2019

Lansering

1.august 2020

Trer i kraft

Trinnvis innføring av læreplaner generelt

Skoleåret 2020-21

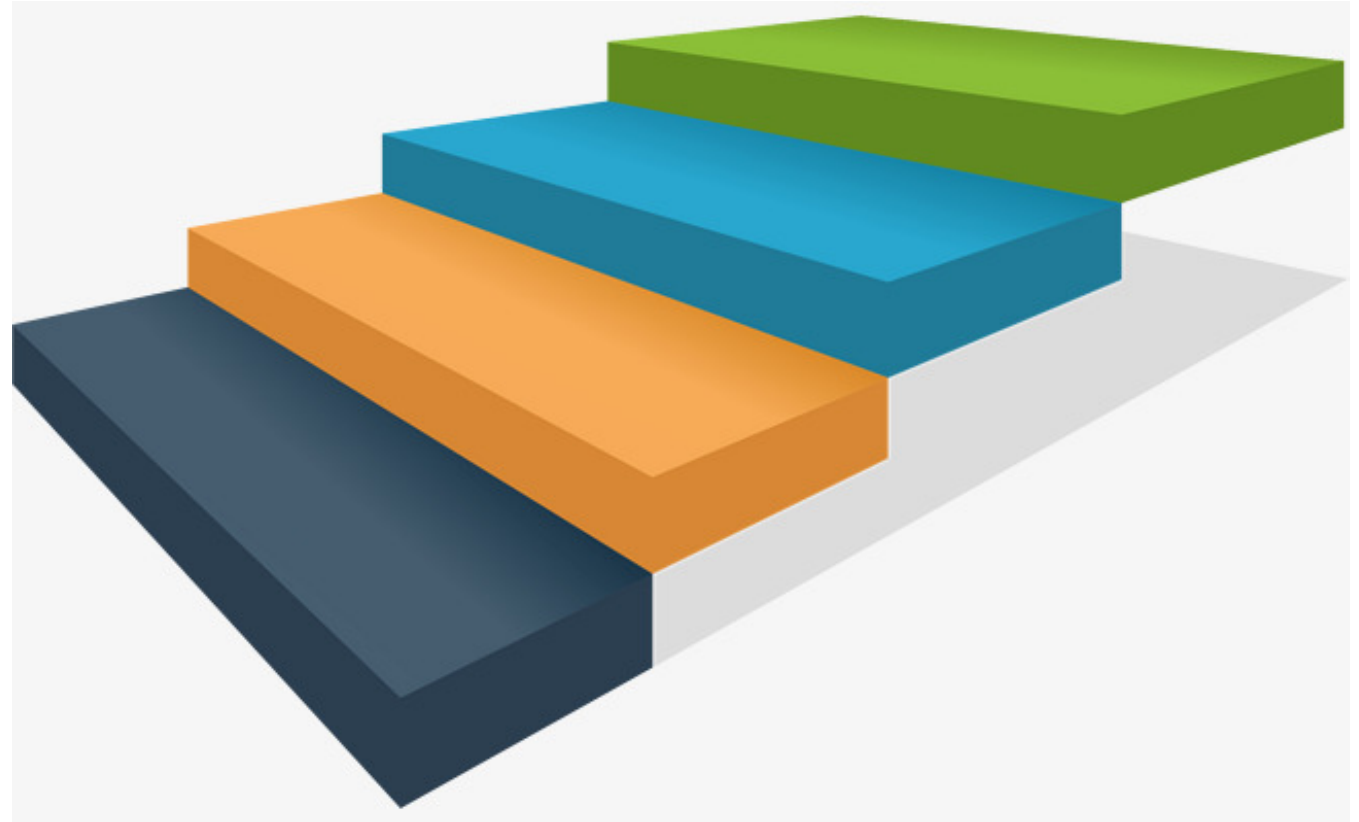
- 1.-9. trinn
- Vg1

Skoleåret 2021-22

- 10. trinn
- Vg2

Skoleåret 2022-23

- Vg3

Eksamen etter fagfornyelsen

Eksamen etter nye læreplaner

- 2021: Vg1
- 2022: Vg2 og 10. trinn
- 2023: Vg3

Danne og utdanne

Oppdraget

«Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.»

Overordnet del,
kap 3.2

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

- Relevant og fremtidsrettet

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

- Relevant og fremtidsrettet

Mat og helse etter 10. trinn

- utforske klimaavtrykket til nokre utvalde matvarer og gjere greie for korleis matval og matforbruk kan påverke miljøet, klimaet og matsikkerheita

Skolen har et dobbelt samfunnsoppdrag. Den skal både danne og utdanne. Verdigrunnlaget i opplæringen, som blant annet handler om respekt for mennesker og natur, og det å verdsette mangfold og likeverd

Jan Tore Sanner 18.11.19

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

- Tydeligere prioriteringer
 - dybdelæring
- Bedre progresjon og sammenheng i læreplanverket

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

- Aktive elever som medvirker
- Bedre tilrettelegging for de yngste

Aktive elever som medvirker i egen læring

Naturfag etter 2. trinn

- utforske sansene gjennom lek ute og inne og samtale om hvordan sansene brukes til å samle informasjon

Aktive elever som medvirker i egen læring

Kroppsøving

etter 2. trinn

- utforske eigen kroppsleg bevegelse i leik og andre aktivitetar, åleine og saman med andre

etter Vg1

- trene på og skape nye variantar av leik, bevegelsesaktivitet og dans saman med andre

Aktive elever som medvirker i egen læring

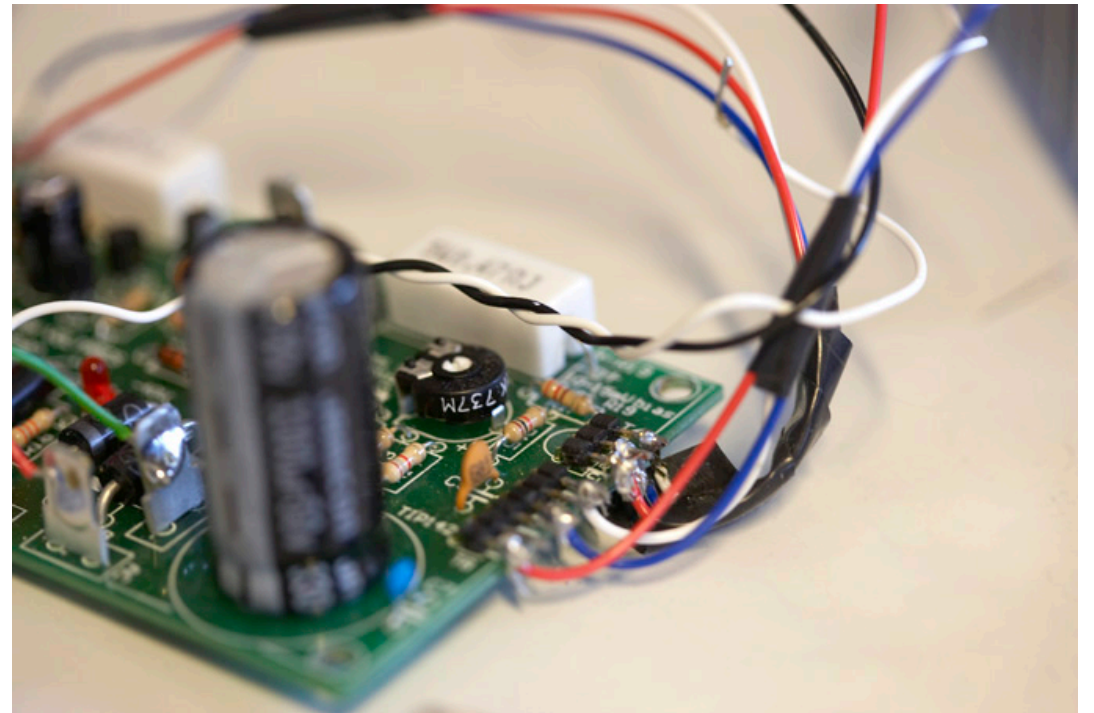
Mat og helse etter 7. trinn - underveisvurdering

Læraren skal leggje til rette for elevmedverknad og stimulere til lærelyst gjennom varierte praktiske oppgåver på kjøkkenet og andre eigna læringsarenaer.

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

- læringsstrategier
- teknologi
- innovasjon- og
entreprenørskapskompetanse

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

Norsk etter 10. trinn

- beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa

Engelsk Vg1

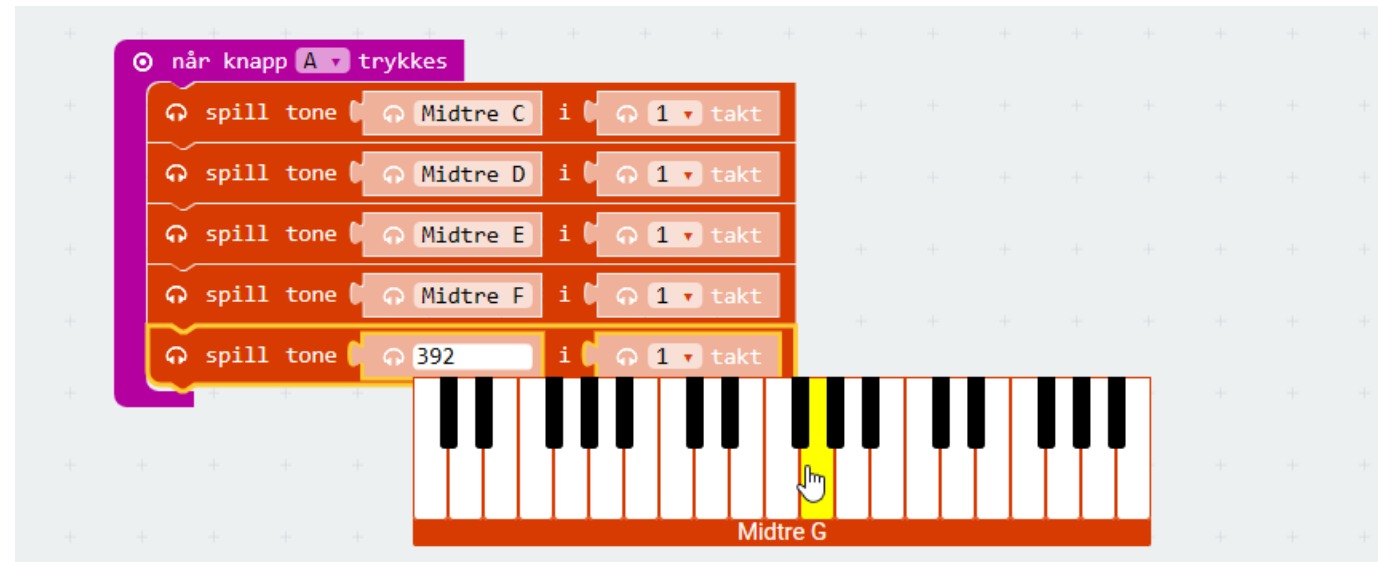
- bruke egnede strategier i språklæring, tekstskaping og kommunikasjon

Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

Musikk etter 10. trinn

- skape og programmere musikalske forløp ved å eksperimentere med lyd fra ulike kilder

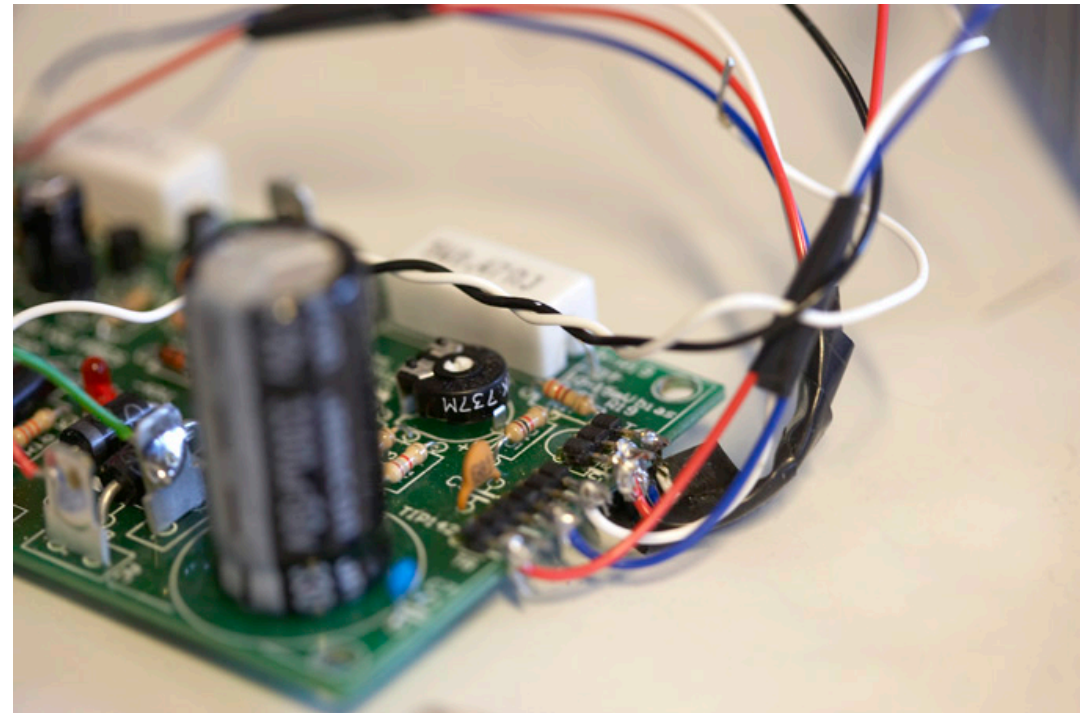
Høye ambisjoner i fornyelsen av læreplanene

Naturfag Vg1

- forklare hovedprinsippene for trådløs kommunikasjon og gi eksempler på hva slik teknologi brukes til

Samfunnskunnskap Vg1/Vg2

- reflektere over egne digitale spor, utforske kven som har tilgang til spora, og drøfte korleis data og personopplysningar kan brukast eller misbrukast

Kunnskapsløftet 2020 / 2020S – fortsatt ...

- kompetansemål
 - grunnleggende ferdigheter
 - tilpasset opplæring
 - læringsfremmende vurdering
 - elevmedvirkning
-
- gjeldende fag- og timefordelingen

Hva er nytt?

- læreplanstruktur
- kjerneelementer
- tre tverrfaglige tema
- fornyet kompetansebegrep
- dybdelæring
- presisering av grunnleggende ferdigheter
- omtale av vurdering i fag

Kort om noen endringer i vgo

Endringer i fellesfagene for YF

- Engelsk samles i Vg1
- Norsk samles i Vg2
- Engelsk og norsk = læreplaner med 30 % kompetansemål som er felles for de ti utdanningsprogrammene
- Naturfag og matematikk = læreplaner med en andel kompetansemål for **hver** av de ti utdanningsprogrammene

Dagens modell i LK06 og LK06S

Vg2	Norsk 56	Engelsk 56
Vg1	Norsk 56	Engelsk 84

Ny modell i LK20 og LK20S

Vg2	Norsk 112
Vg1	Engelsk 140

Antall utdanningsprogram utvides fra åtte til ti (Vg1)

Helse- og oppvekstfag

Naturbruk

Restaurant- og matfag

Elektrofag

Bygg- og anleggsteknikk

Teknikk og industriell produksjon

Design og Håndverk

Frisør-, blomster- og interiørdesign

Design og tradisjons- håndverk

Salg, service og reiseliv

IKT- og medieproduksjon

Service og samferdsel

Involvering – Vi trenger flere innspill

Pulje 1 studieforberevende

- Høring: 25. november 2019–
25. februar 2019

Vg2 og Vg3 yrkesfag

- Høring: 1. februar 2020–
1. mai 2020

Pulje 2 studieforberevende

- Innspillsrunde 1: 1. november 2019–
2. desember 2019
- Innspillsrunde 2: 1. mars 2020–
1. april 2020
- Høring: høst 2020

Kompetanse og dybdelæring

To sentrale elementer i fagfornyelsen

Kompetanse – ny definisjon i overordnet del

- Kompetanse er å tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner.
- Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Kompetansebegrepet

Hva er kompetanse i læreplanene?
from Utdanningsdirektoratet

Eleven skal kunne vurdere tiltak som kan forebygge rasisme, diskriminering og hatefulle ytringar i Noreg

07:01

CC vimeo

Læreplanene skal gi gode rammer for dybdelæring

- Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.
- Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre.

Læreplanene skal gi gode rammer for dybdelæring

- Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og **varig forståelse** av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.
- Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre.

Læreplanene skal gi gode rammer for dybdelæring

- Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og **sammenhenger i fag og mellom fagområder.**
- Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre.

Læreplanene skal gi gode rammer for dybdelæring

- Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.
- Det innebærer at vi **reflekterer over egen læring** og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre.

Læreplanene skal gi gode rammer for dybdelæring

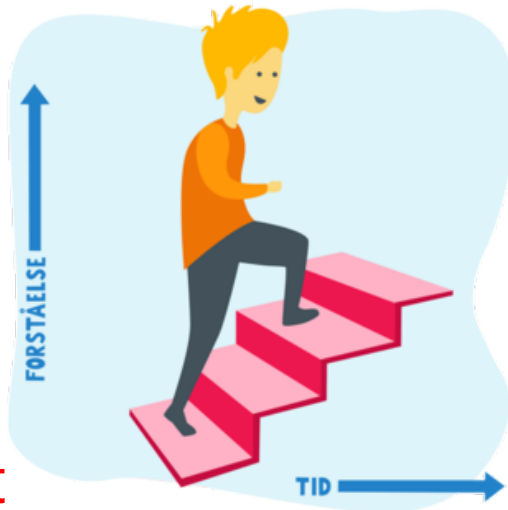
- Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.
- Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og **bruker det vi har lært** på ulike måter **i kjente og ukjente situasjoner**, alene eller sammen med andre.

Dybdelæring

Vi definerer dybdelæring som det å gradvis utvikle kunnskap og varig **forståelse** av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.

Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og **bruker det vi har lært** på ulike måter i kjente og **ukjente situasjoner**, alene eller sammen med andre.

Nytt kompetansebegrep

Kompetanse er å tilegne seg og **anvende kunnskaper og ferdigheter** til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og **ukjente sammenhenger og situasjoner**.

Kompetanse innebærer **forståelse** og evne til refleksjon og kritisk tenkning

Dybdelæring

Gruppearbeid

Målsetting:

- *Reflektere rundt og få en rikere forståelse av sentrale elementer i fagfornyelsen*
- *Modellere en gruppemetodikk som kan brukes lokalt, for eksempel med lærere, elever og foresatte*

Påstandsspill – hvordan spiller vi?

Grupper på 4-10 personer sitter rundt bord så alle kan høre hverandre

Runde 1 – *berike*

- En deltaker begynner med å trekke en lapp fra bunken med påstander og leser høyt
- Deltakeren får litt tenketid og legger deretter lappen på et av feltene på spillebrettet
- Deltakeren begrunner valget sitt
- Deretter går turen til nestemann som bruker samme lapp og gjør det samme. Bare den som har lappen har ordet

Runde 2 – *reflektere og nyansere*

- I andre runde med samme påstand kan man enten si pass, endre mening eller nyansere meningen sin

Videre runder

- Når alle deltakerne rundt bordet har hatt ordet to ganger, trekker deltakeren ved siden av den første (vi går med sola) en ny lapp og gjentar som beskrevet over

Nyt lunsjen

Sammenheng i læreplanverket

Sammenheng i læreplanverket

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og
vurdering

Vurderingsordning

Overordnet del

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og vurdering

Vurderingsordning

Opplæringsens verdigrunnlag

Prinsipper for læring, utvikling og danning

Prinsipper for skolens praksis

Overordnet del

Beskriver grunnsynet som skal prege pedagogisk praksis

“Alle som arbeider i grunnopplæringen, må la dette grunnsynet prege planleggingen, gjennomføringen og utviklingen av opplæringen»

valg av bl.a. lærestoff, organisering, arbeidsmåter og vurderingspraksis

Overordnet del

1. Opplæringens verdigrunnlag

- Menneskeverdet
- Identitet og kulturelt mangfold
- Kritisk tenkning og etisk bevissthet
- Skaperglede, engasjement og utforskertrang
- Respekt for naturen og miljøbevissthet
- Demokrati og medvirkning

2. Prinsipper for læring, utvikling og dannning

- Sosial læring og utvikling
- Kompetanse i fagene
- Grunnleggende ferdigheter
- Å lære å lære
- Tverrfaglige temaer

3. Prinsipper for skolens praksis

- Et inkluderende læringsmiljø
- Undervisning og tilpasset opplæring
- Samarbeid mellom hjem og skole
- Opplæring i lærebedrift og arbeidsliv
- Profesjonsfelleskap og skoleutvikling

2.1 Sosial læring og utvikling

3.1 Et inkluderende læringsmiljø

2.1

«Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig»

3.1

«Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle»

Ny læreplanstruktur

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og vurdering

Vurderingsordning

Fagets relevans og sentrale verdier

Kjerneelementer

Tverrfaglig tema

Grunnleggende ferdigheter

Ny læreplanstruktur

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

- Hva er faget og hvorfor er det relevant for:
 - Elev/lærling
 - Samfunn
 - Arbeidsliv
- Hvilke verdier er særlig relevant for faget

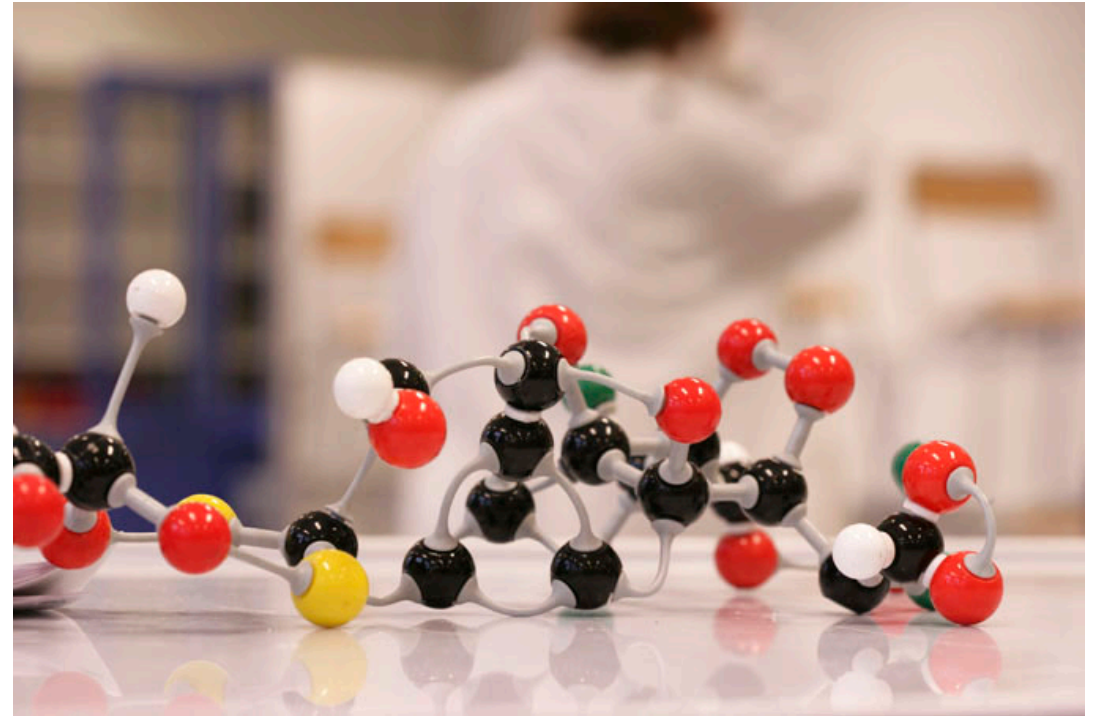

Ny læreplanstruktur

Om faget

Kjerneelementer

- det mest betydningsfulle faglige innholdet elevene skal arbeide med i opplæringen
- det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget
- består av sentrale begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer

Kjerneelementer i mat og helse

-Det viktigste elevene skal lære i mat og helse

- Helsefremjande kosthald
 - Berekraftige matvanar og berekraftig forbruk
 - Mat og måltid som identitets- og kulturuttrykk
- ... og sammenhengen mellom disse

Ny læreplanstruktur

Om faget

Tverrfaglige tema

- demokrati og medborgerskap
- bærekraftig utvikling
- folkehelse og livsmestring

Ny læreplanstruktur

Om faget

Tverrfaglige tema

- I kroppsøving handlar det tverrfaglege temaet berekraftig utvikling om **naturopplevingar med vekt på trygg og berekraftig ferdsel.**
- Faget skal medverke til forståing for at vala den enkelte gjer, har betydning og konsekvensar for berekraftig utvikling og **vern av livet på jorda både lokalt, regionalt og globalt.**

Ny læreplanstruktur

Om faget

Tverrfaglige tema

Samfunnsfag etter 4.trinn

- samtale om kvifor det oppstår konflikter i skule- og nærmiljøet, lytte til andre si meining og samarbeide med andre om å finne konstruktive løysingar

Norsk etter 4.trinn

- reflektere over hvordan språkbruken vår påvirker andre, og hvordan vi tilpasser og endrer språket i ulike situasjoner

KRLE etter 4.trinn

- sette seg inn i og formidle egenes og andres tanker, følelser og erfaringer

Ny læreplanstruktur

Om faget

Grunnleggende ferdigheter

Redskaper for læring og utvikling.
Forutsetning for å kunne vise kompetanse.

- Ansvar for **innlæringen** av den enkelte grunnleggende ferdighet (grf)
 - Norsk/samisk
 - Matematikk
 - Samfunnsfag

Ny læreplanstruktur

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og vurdering

Vurderingsordning

Kompetansemål

Underveisvurdering

Standpunktvurdering

Underveisvurdering skal

- være en integrert del av opplæringen
- brukes som grunnlag for å tilpasse opplæringen
- fremme læring
- bidra til å øke kompetanse

Eksempel naturfag etter 2. trinn

- Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget.
- Elevene viser og utvikler kompetanse i naturfag på 1. og 2. trinn når de tar i bruk relevante naturfaglige begreper gjennom utforsking, lek, samtaler og presentasjoner.
- Elevene viser og utvikler også naturfaglig kompetanse når de jobber utforskende og praktisk med faget.
- Videre viser og utvikler de kompetanse når de undrer seg, stiller spørsmål og beskriver observasjoner og erfaringer.

Eksempel naturfag etter 2. trinn

- Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom å la elevene leke, undre seg og bruke sansene sine i arbeidet med å lære faget.
- Læreren skal legge til rette for **varierte arbeidsmåter i naturen** og på **andre læringsarenaer**.
- Læreren og elevene skal være i **dialog** om elevenes utvikling i naturfag.
- Elevene skal få mulighet til å utforske og **prøve seg fram**.
- Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å **sette ord på hva de opplever at de får til**, og hva de får til bedre enn tidligere.
- Læreren skal gi veiledning om videre læring og **tilpasse opplæringen** slik at elevene kan bruke veiledningen for å **utvikle kunnskaper** om naturfaglige emner og ferdigheter i å stille naturfaglige spørsmål og beskrive observasjoner.

Vurdering i Kunnskapsløftet 2020 / 2020 S

- Vurdering omtalt i Overordnet del
- Vurderingstekst i læreplanene for fag
- Regelverket fornyes og forenkles
- Eksamensordningen vurderes

- Ny gjennomføringsløsning
- Utprøving og forsøk med eksamen
- Rammeverk for eksamen

Ny læreplanstruktur

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og
vurdering

Vurderingsordning

Sluttvurderingsordning

Summing –
Hvordan vil
overordnet del
og ny
læreplanstruktur
påvirke skolenes
praksis?

Læreplanvisning med integrert støtte

Læreplanverket

Læreplanverket består av overordnet del, fag- og timefordelingen og læreplaner i fag. Dette er forskrifter til opplæringsloven og skal styre innholdet i opplæringen.

[Overordnet del](#)

[Fag- og timefordeling](#)

[Utdanningsprogram](#)

Søk i læreplaner, fagkoder og støtteressurser

SØK

Nye læreplaner

[Grunnskolen og gjennomgående fag vgo](#)

[Hva er nytt i læreplanverket?](#)

[Støtte til å bruke nye læreplaner](#)

Oppgave 1 – to og to

- Skriv inn et fag (f eks engelsk) i søkefeltet
- Finn kjerneelementene i dette faget

- Velg tilknyttede kompetansemål ved å hake av støtte på venstre side
- Les kjerneelementene. Hva er det elevene skal lære i dette faget?

- Velg kompetansemålsett på et trinn (2., 4., 7. 10.). Hvordan kompetansemålene på trinnet sammen med kjerneelementene?
- Hvordan kan kjerneelementene hjelpe til med å prioritere innholdet i opplæringen?

Oppgave 2

- Gå til overordnet del ved å finne riktig lenke, venstre side
- Finn tverrfaglig tema Folkehelse og livsmestring ved å skrolle nedover innholdslisten
- Les teksten
- Slå på tilknyttede kompetansemål ved å hake av i boks på høyre side
- Skroll nedover
- Fyll inn et fag (f eks samfunnsfag) i søkefeltet for å finne ut om dette faget har kompetansemål som er koblet til dette tverrfaglige temaet
- Hva er det vi skal lære om folkehelse og livsmestring i dette faget på f eks 7. trinn?
- Velg et fag til (f eks musikk, mat og helse, kroppsøving)
- Diskuter hva dere kan arbeide med på tvers av fagene og hva egner seg bedre å arbeide med i ett og ett fag?

Oppgave 3

- Når du står inne i læreplan for et fag: velg grunnleggende ferdigheter på venstre side
- Skru på støtten på høyre side ved å hake av Tilknyttede kompetansemål
- Velg muntlige ferdigheter ved å trykke på haken som åpner og lukker støtten under muntlige ferdigheter
- Trykk på lenken under kompetansemålene «Kompetansemål i andre fag om muntlige ferdigheter»
- Velg et annet fag (f eks matematikk) og sammenlikn de muntlige ferdighetene i de to fagene på samme trinn (f eks 7. trinn)
- For mer støtte, trykk på «vis ressurser» i blått felt på venstre side

Støtte til innføring av nytt læreplanverk

Status

Helhetlig støtte

Kompetansepakker

- *for innføring*
- *i teknologi, programmering og algoritmisk tenkning*

0.2 Introduksjon (video)

Velkommen til kompetansepakke Fagfornyelsen

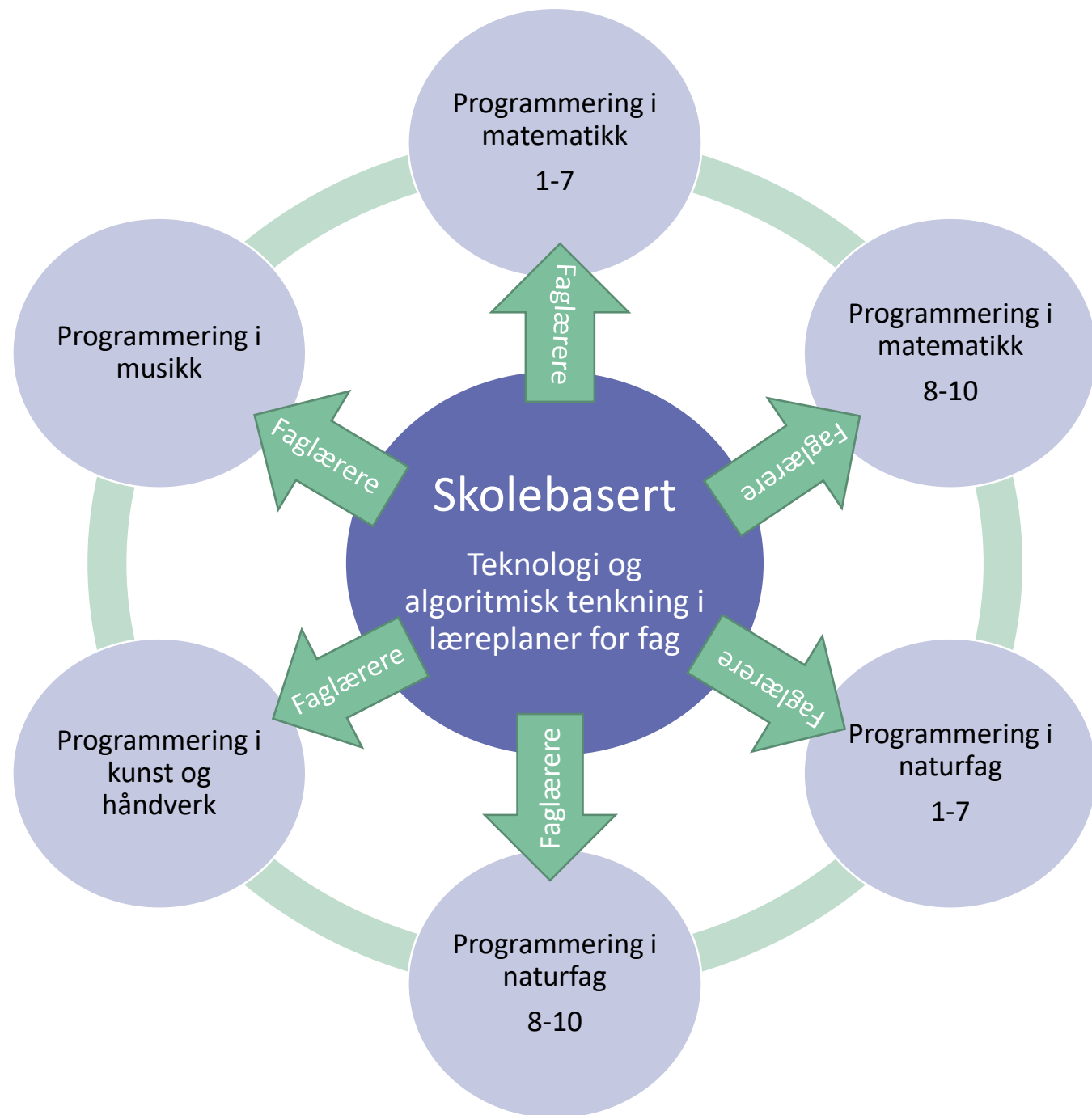

I filmen møtte du medlemmene i arbeidsgruppa for kompetansepakken, som alle jobber ved Senter for livslang læring ved Høgskolen i Innlandet (HiNN). Mange andre har bidratt i utviklingen av opplegget: Svein-Erik Andreassen og Torbjørn Lund fra UiT, Lise Vikan Sandvik fra NTNU, Claudia Lenz fra MF, Øystein Gilje, Marte Blikstad-Balas og Bjørn Bolstad fra UiO, Ingeborg Lunde Vestad og Ann Gustavsens fra HiNN. I tillegg har en rekke brukere, partene i strategien, Utdanningsdirektoratet og andre personer fra universiteter og høyskoler gitt innspill og bidrag underveis.

Kompetansepakke

Teknologi, programmering og algoritmisk tenkning

- Nettbasert støtte
- Felles skolebasert del
- Moduler for lærere i fag

Forventninger til arbeid med læreplanverket

Framover

Sats på

- Profesjonsfelleskapet(-ene) på skolen
- Kompetanseutvikling
- ...og ha elevens læring og utvikling for øye

Skoleeier

- har ansvar for
 - at elevene får opplæring som er i tråd med læreplanverket
 - at skolene har riktig kompetanse
- skal
 - stille nødvendige ressurser til disposisjon
 - sørge for rammebetingelser som gir skolene mulighet til å sette seg inn i og ta læreplanverket i bruk på en god måte
 - støtte, utvikle og styrke profesjonsfelleskapene i og på tvers av skoler

Skolen

- **jobbe med** hvordan verdier og prinsipper i overordnet del skal prege praksis
- **vurdere** hvordan opplæringen i fag bidrar til å realisere skolens brede mandat
- **velge** innhold, arbeids- og vurderingsmåter for opplæringen
- **planlegge** progresjon og overganger mellom trinn og skoleslag
- **jobbe med** sammenhenger i og mellom fag
- **planlegge** hvordan elevene skal medvirke i opplæringen

Kontinuerlig arbeid med læreplanverket

- et arbeids- og styringsverktøy
- vurdere om praksis fører til læring i tråd med gjeldende læreplanverk
- reflektere over styrker og utfordringer og om planlagt praksisendring fører til forbedring
- Elevene skal involveres i skolebasert vurdering

Desentralisert ordning

- I hvert fylke er det etablert samarbeidsforum der skoleeierne i felleskap og i **samarbeid** med universiteter og høyskoler blir enige om hvilke kompetanseutviklingstiltak de skal gjennomføre.
- **Partnerskap** mellom skoler og UH
- Vurderingene skal være basert på analyser av **lokale behov**.

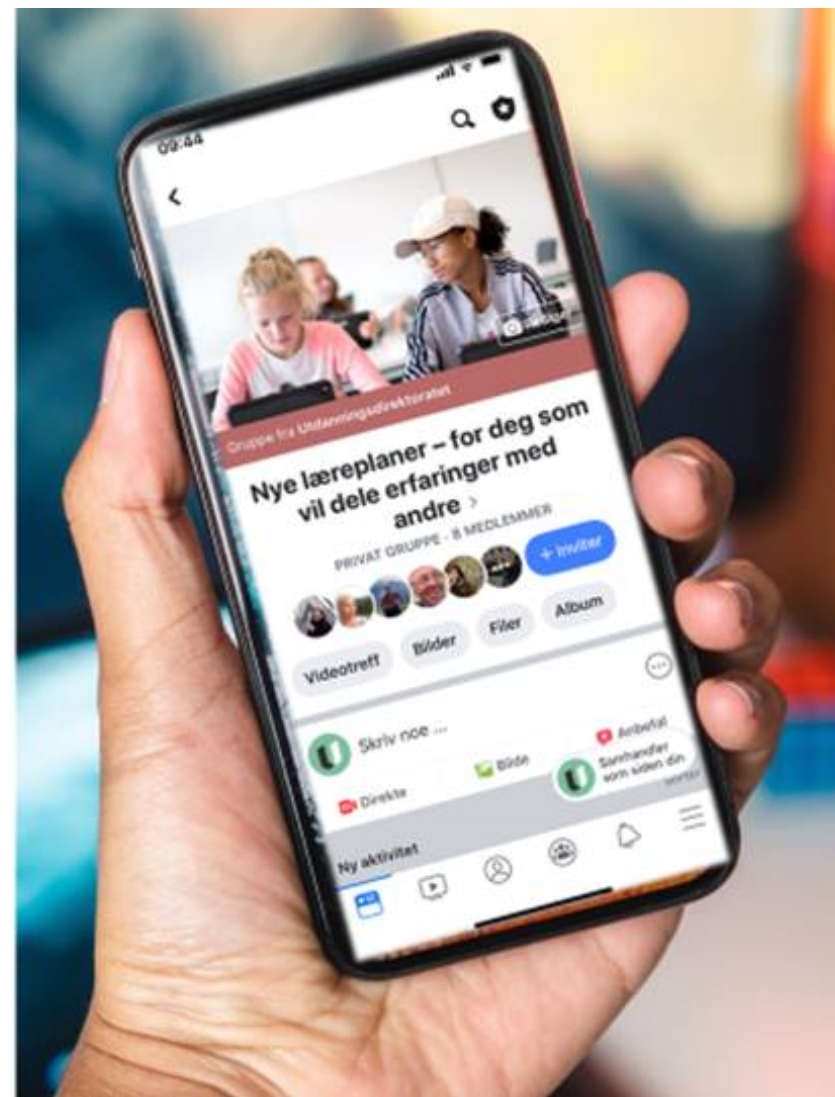

Facebook-gruppe

«Nye læreplaner – for deg som vil dele erfaringer med andre»

- **Hvorfor?**
Støtte innføringen av nye læreplaner gjennom å legge til rette for erfaringsdeling
- **For hvem?**
Alle som jobber i eller med skolen og fagopplæring, og som ønsker å utveksle erfaringer med å forberede seg på og bruke de nye læreplanene

 læreplaner

SAMMEN FLYR VI LENGRE

Hold deg oppdatert

Utdanningsdirektoratet

www.udir.no/fagfornyelsen
www.udir.no/overordnetdel